

Handlingsplan for: 6.1 Vandløbsreferencen

Indholdsfortegnelse

Handlingsplan for: 6.1 Vandløbsreferencen	1
Bemærkninger til indstilling fra review-rapport.....	2
Handlingsplan for anbefalinger til projektet	2
Anbefalinger.....	2
Opsummering på handlingsplan	5
Øvrige bemærkninger til model-reviewet	5
Godkendelse	5
Svar på spørgsmål	5
Retning	5
Nøjagtighed.....	6

Bemærkninger til indstilling fra review-rapport

Projektet kan ikke se en indstilling i review rapporten, men i stedet en række generelle bemærkninger, som vi finder værdifulde, og seks konkrete anbefalinger, som vi besvarer i nærværende handlingsplan.

Handlingsplan for anbefalinger til projektet

Neden for følger projektets handlingsplan baseret på de anbefalinger, som følger af modelreviewet, sammenfattet i den fremsendte reviewrapport. Det understreges, at nærværende handlingsplan og angivne konsekvenser for scope, tid og økonomi er projektets estimat.

Anbefalinger

1. Det anbefales, at den logiske anvendelsesmodel for vandløbsreference implementerer logiske kernemodeller (jf. Regel 25).

Projektet er enig i anbefalingen. Vi kan bekræfte, som angivet i den til reviewet medfølgende afleveringsdokumentation, at vi vil tilstræbe at udvikle en løsning, hvormed kernemodeller kan udskilles fra anvendelsesmodellen via URler.

2. Det anbefales, at modellernes namespaces ændres så de kommer til at indeholde en - menneskelæselig - emneangivelse i overensstemmelse med Retningslinjer for stabile http-URler (jf. gennemgangen af regel 7).

Projektet er ikke enig i anbefalingen. Jævnfør god data management praksis bør identer ikke bære information. Identer skal være persistente. Vi kan forudse fremtidige uhensigtsmæssigheder, hvor en referents term ændres til en ny term. I og med identerne skal være persistente, vil der kunne opstå uoverensstemmelser mellem referentens nye term og element-navnet i URI'en.

Dette synspunkt bekræftes f.eks. i publikationen "Principles of identification"¹:

"An identifier should not contain dynamic or confusing "intelligence".[...] In general, 'dumb' identifiers (that is, identifiers whose characters or elements have no intended meaning) are preferable as they avoid the risks of misinterpretation and change, but a limited 'intelligence' can be safe and useful, and on occasion essential. [...] Persistent information about the referent (that is, information that should not change) should not be encoded within the identifier, because (a) like all metadata, it may be interpreted differently in different contexts and (b) it may be found to be incorrect at a later date. All such information should be declared as metadata, to which the identifier may resolve. [...]"

¹ PASKIN, Norman og RUST, Godfrey (red.). *Principles of identification* [online]. Version 1.1. Linked Content Coalition, april 2014. Tilgængelig på: <http://doi.org/10.1000/283>

Projektet betragter brug af {type}, dvs. f.eks. id, doc, model, dataset og api, i URI'er som "safe and useful" og betragter engelsksprogede og menneskeligt læselige termer som information, som ikke bør være til stede i URI'er.

Projektet vil gerne gøre opmærksom på, at reglerne "URler skal i videst muligt omfang være menneskeligt læselige ord" og "Termer anvendt i URler skal være engelsksprogede" fra "Retningslinjer for stabile http URI'er" ikke har en tilsvarende EU-ISA-regel, og at Sundhedsdatastyrelsen også har kommenteret på disse regler i forbindelse med kommenteringen januar 2018:

"URler skal i videst muligt omfang være menneskeligt læselige ord. En interessant pointe. Dog måske udfordret af Termer anvendt i URler skal være engelsksprogede. Oversættelser af danske begreber til engelsk kan til tider være en krævende opgave, og man kan eventuelt opfordre til dokumentation for valg af engelsk sproget term/begreb. Det synes lidt underligt at termer ikke skal være meningsbærende, og dog bruges der meget spaltepads på at gøre dem 'forståelige'. Hvor vigtigt er det reelt for URI'er der er overladt til maskiner, at være nemme at læse? Er det til fejlsøgning for udviklere, så URI'er er nemme at læse og huske. Altså en hjælpe for mennesker? Er det strengt nødvendig, som en retningslinje?"²

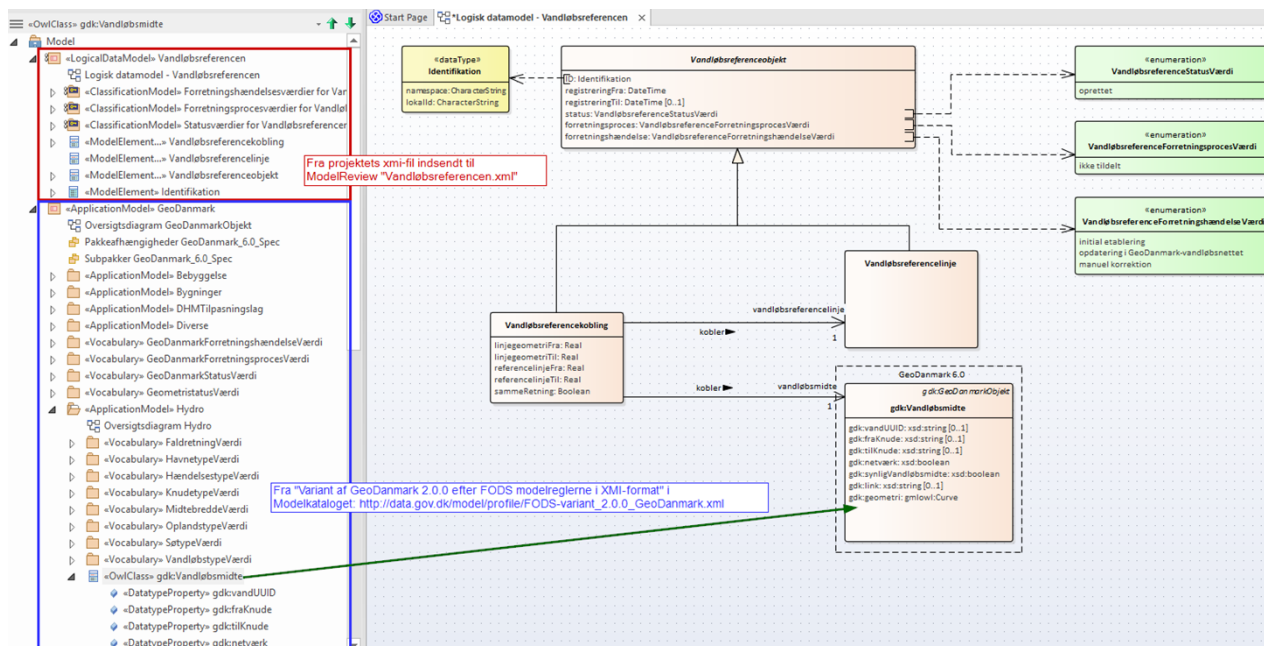
Se også vores forslag i vores svar til anbefaling nr. 6.

3. Det anbefales, at der generes en xmi-version af Vandløbsreferencen der indeholder elementet 'Vandløbsmidte' (jf. gennemgang af regel 5)

Projektet er delvis enig i anbefalingen. Elementet "Vandløbsmidte" er ikke en del af projektet, men der er en henvisning til dette (kerne)element fra GeoDanmark. Såfremt "Vandløbsmidte" ønskes visualiseret i samme diagram som Vandløbsreferencen kan GeoDanmarks xmi fra Modelkataloget importeres til modellen. Dette er vist i følgende diagram:

²

https://arkitektur.digst.dk/sites/default/files/kommenteringsskema_retningslinjer_for_stabile_https-uriers_sds.pdf

4. Det anbefales, at det overvejes om enumerationer 'VandløbsreferenceStatusVærdi' og 'VandløbsreferenceForretningsprocesVærdi' bibringer værdi, hvis de kun indeholder en enkelt enumerationsværdi, som bør modelleres med yderligere enumerationsværdier, eller om de evt. kan modelleres på anden vis, fx som attributter med datatypen Boolean.

Projektet er ikke enig i anbefalingen. Projektet har valgt enumerationerne af flere årsager. Dels følges en modelleringpraksis fra Grunddataprogrammet, dels fra Vejreferencen (som Vandløbsreferencen er inspireret af). Herudover har projektet fremtidssikret modellen såfremt der med tiden er behov for flere værdier i de to enumerationer. En sådan ændring af modellen er mindre end hvis enumerationerne ikke var til stede.

5. Det anbefales, at modellerne for Identifikation og Temporale begreber videreudvikles så de dækker de fællesoffentlige parters behov ift. begrebsmodellering af disse emner og derefter fremlægges til godkendelse i fællesoffentligt forum, eventuelt Styregruppen for Data og Arkitektur (med forudgående drøftelse i Koordinationsgruppen og Følgegruppen for modelregler). I den forbindelse anbefales det, at muligheder for genbrug fra og sammenhæng med andre fællesoffentlige modeller og produkter afsøges en ekstra gang, samt at udformningen af http-URI identifikatorer genbesøges

Projektet er enig i anbefalingen. De to begrebsmodeller skal netop ses som et oplæg til videre diskussion og bearbejdning i FDA.

6. Det anbefales, at Retningslinjer for stabile HTTP-URler gennemgås med henblik på at vurdere behov for opdatering og opnå godkendelse i Styregruppen for Data og Arkitektur, og at det i modelreglerne (regel 17) tydeliggøres hvad der menes med 'elementets navn'.

Projektet er enig i anbefalingen om, at retningslinjerne gennemgås med henblik på en opdatering. Vi vil anbefale, at en egentlig godkendelse ikke sker i styregruppen alene, men afhænger af et antal (eks. tre) uafhængige implementeringer og inddragelse af erfaringerne herfra. Dvs. at der skal være nok "evidence of implementation" før retningslinjer kan godkendes. Sådan forløber godkendelse af en ny standard fra Open Geospatial Consortium³, og vi kan anbefale en lignende fremgangsmåde.

Vi kan endvidere anbefale, at der indsamles erfaringer fra reel opbygning af http-URL'er i andre lande – eksempelvis de nordiske lande. Alle er bekendte med EU ISAs anbefalinger og mange lande har nationale regler/vejledninger, men hvordan er organisationernes URI'er reelt opbygget, og hvilke valg og begrundelser ligger der bag? Vi vil gerne medvirke i en sådan empirisk undersøgelse og forhøre os hos vores nordiske/europæiske søsterorganisationer.

Opsummering på handlingsplan

Af de angivne seks anbefalinger agter projektet at følge de fire. De to resterende har projektet grundigt overvejet og er kommet frem til, at de ikke skal medføre nogen ændring i det igangværende projekts datamodel. Til den ene anbefaling, opbygning af URI, ser projektet positivt på en opdatering af retningslinjerne, og vi bidrager gerne til dette arbejde.

Øvrige bemærkninger til model-reviewet

Godkendelse

Begrebsmodel for lineær reference og anvendelsesmodel for Vandløbsreferencen blev forelagt til godkendelse hos Styregruppen for etablering for Vandløbsreferencen den 27. september 2019. Modellerne blev godkendt, og de er nu forsynet med angivelse af Styregruppen i modellernes forretningsgodkendelses tags.

Svar på spørgsmål

Der er i reviewet foruden anbefalingerne oplistet to konkrete spørgsmål, som bevares i det følgende.

Retning

Ang. "Hvordan forholder det sig hvis en reference indeholder flere geometriske elementer og disse enkelte elementer har forskellig retning? Hvis man kun angiver start og slut for referencen mht. retning og der i mellem start og slut er flere geometriske elementer.":

³ Se især afsnit 9.2.1 i SIMMONS, Scott (red.). *Technical Committee Policies and Procedures* [online]. Version 27.0. OGC Policy. Open Geospatial Consortium, 3 juni 2019. OGC 05-020r27. Tilgængelig på: <http://docs.opengeospatial.org/pol/05-020r27/05-020r27.html>

Dette håndteres vha. attribut Vandløbsreferencekobling.sammeRetning: angiver om den tilkoblede vandløbsmidtes geometri løber i samme eller modsatte retning som vandløbsreferencen.

Nøjagtighed

Ang. "Hvad er den unøjagtighed for en reference afhængig af at referencen angives i procent af det geometriske element. Kort geografisk element høj nøjagtighed, Langt element relativt mindre nøjagtigt. Er dette en teoretisk diskussion, som ikke er relevant, fordi vandløbs linjestykket er ikke over en længde, der vil give en for stor variation i forhold til en procentvis angivelse af afstanden fra start af linje.":

I PoC om vejreferencemodellen blev der vurderet, at en procentangivelse med 4 decimaler for begge koblinger vil være tilstrækkelig til at bevare nøjagtigheden fra GeoDanmark⁴.

⁴ Se https://geodanmark.nu/Spec6/HTML5/DK/StartHer.htm#GEDS6-DK/2.0%20KravReglerKvalitet.htm%3FTocPath%3D2.0%2520Krav%2520regler%2520og%2520kvalitet%7C2.1%2520Stedf%25C3%25A6stelse%7C_____0